

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 222

София, 17.12.2019 година

Днес, 17.12.2019 г. от 10:01 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, С. Димова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

„Софийска вода“ АД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Смолян, „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Пловдив, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „ВиК“ ООД, гр. Кърджали, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе, „Напоителни системи“ ЕАД, „ВиК – Златни пясъци“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана, „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Враца, „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич, „Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово, „ПСОВ-ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Верила Сървис“ АД, „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД, гр. Видин, „Водоснабдяване и канализация Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново, „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „В и К“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Плевен, „В и К-Кресна“ ЕООД, гр. Кресна, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград, „ВиК Паничище“ ЕООД, гр. Сапарева баня, „Водоснабдяване и канализация Берковица“ ЕООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Стара Загора, „В и К“ АД, гр. Ловеч, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. София, „АЦК“ ООД са уведомен за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-9/11.12.2019 г.

На заседанието се явиха:

- г-н Валентин Халачев – ръководител на звено в „ПСОВ – ЛЕКО КО“ ЕООД;
- г-жа Евка Гюрова – главен инженер на „Верила Сървис“ АД;
- г-н Митко Спасов – управител на „ВиК“ ЕООД, гр. Плевен;
- г-жа Тонка Георгиева – упълномощен представител на „ВиК“ ЕООД, гр. Стара Загора;
- г-н Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград;
- г-н Никола Нитов – управител на „ВиК“ ЕООД, гр. София;
- г-н Васил Тренев – изпълнителен директор на „Софийска вода“ АД;
- г-жа Жанина Бакалова – упълномощен представител на „ВиК“ ООД, гр. Силистра;
- г-н Янчо Събев – упълномощен представител на „ВиК – Сливен“ ООД.

На откритото заседание присъстват:

- г-жа Нина Бояджијева – началник на отдел при Омбудсман на Република България;
- г-н Огнян Винаров – упълномощен представител на Българска търговско-промишлена палата;
- г-н Георги Христов – представител на Гражданско движение ДНЕС;
- г-жа Мая Манолова – гражданска платформа „Исправи се България“;
- г-н Венцислав Митовски – Гражданско движение на протестиращите „Освобождение“;
- г-н Евгени Янев – представител на НБС „Водоснабдител“ КНСБ;
- г-жа Мария Асими – гражданка;
- г-н Борис Цветков – гражданин, представител на сдружение „Дискусионен клуб за социална и местна политика“.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № В-ДК- 271/06.12.2019г. относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2020 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия Димова, Хриси Йорданова, Румяна Костова, Лолита Косева, Ани Гюрова, Василена Иванова, Силвия Маринова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от Протокол № 216/11.12.2019 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Ще давам думата в същия ред, както са се записали отзовалите се на поканата за открито заседание. Веднага искам да отбележа, че те могат да депозират и писмено становище в Комисията, което ще бъде разгледано от работната група и фактически ще бъде част от мотивите за окончателното решение, което Комисията ще приеме. За участие в откритото заседание са се записали представители на други институции, неправителствени асоциации, включително и граждани. По причина, че процедурата е в съкратен вид, както е и предвидено по закон, аз съм заявил, че всеки, който желае да вземе думата в днешното заседание, независимо, че не е обществено, а открито заседание, тя ще му бъде дадена с една единствена молба – изказванията да бъдат кратки и да бъдат по същество.

Валентин Халачев – ръководител на звено в „ПСОВ – ЛЕКО КО“ ЕООД:
Съгласни сме с доклада. Нямаме възражения.

Евка Гюрова – главен инженер на „Верила Сървис“ АД:
Приемаме доклада и нямаме възражения.

Митко Спасов – управител на „ВиК“ ЕООД, гр. Плевен:
Приемаме доклада в частта *Доставяне на питейна вода и отвеждане на отпадни води*. В частта *Пречистване на отпадни води* има намаление на цената, което е обективно, но според нас трябва да бъде по-малко, тъй като разходите за една пречиствателна станция в Белене са за шест месеца и всъщност това намаление покрива само за шест месеца разходите. Ще внесем становището в необходимия срок.

Тонка Георгиева – упълномощен представител на „ВиК“ ЕООД, гр. Стара Загора:
Приемаме доклада и нямаме възражение.

Стоян Иванов – управител на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград:
След като се запознахме внимателно с доклада на работната група, стигнахме до извода, че в частта му, касаеща „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград е допусната техническа грешка, касаеща пресмятането на социалната поносимост на цената на услугите на територията на която оперира дружеството. Основна роля за изчисляването на социалната поносимост има един параметър, наречен средномесечен доход на лице от домакинство за съответната област. Този параметър се предоставя от Националния статистически институт и дружеството няма достъп до тази информация. Поради тази причина по обратния ред дружеството изчисли цифрата, която работната група е ползвала като средномесечен доход на лице от домакинство. Цифрата е 4 607 лв. Повтарям. Тъй като дружеството няма достъп до Националния статистически институт, ние ползвахме информация от информационната система Инфостат. Там за средномесечен доход на лице от домакинство е показана цифрата 5 420 лв. Разликата между двете цифри е точно 15%. Тази разлика и тази цифра от 15% ни наведе на мисълта, че Комисията е използвала данните от Националния статистически институт (намалени с 15%), защото Националният статистически институт е посочил, че данните са с грешка от 15%. Както знаем, статистическите изследвания са подчинени на формулата на Гаус, графичното изображение на което представлява една камбана. За средна стойност, която се получава на база на такова статистическо изследване, се смята стойността с най-голяма повторваемост и най-точната стойност. Всички отклонения вляво и вдясно, нагоре, надолу се считат за статистическа грешка и не би следвало да бъдат ползвани при никакви изчисления. Затова нашата молба е работната група да преразгледа разчетите си и като изходна величина да вземе средната стойност на средномесечния доход на лице от домакинство за територията на област Разград. Мога да кажа, че вследствие на тази неточност цената на дружеството за комплексната услуга е намалена с 0,24 лв. и изразено в месечен размер това са 50 000 лв., а в годишен размер са 600 000 лв., което за дружество с размера на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград би било пагубно. Моля още един път за преразглеждане на този разчет.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля писмено да предоставите становището с мотивите, които току-що изброихте.

Никола Нитов – управител на „ВиК“ ЕООД, гр. София:
Приемаме доклада и нямаме възражения.

Васил Тренев – изпълнителен директор на „Софийска вода“ АД:
„Софийска вода“ АД приема направения доклад и констатациите в него. Както винаги съм казвал, България е законова държава и законите са за всички. Ние изпълняваме регулаторния модел и съответно работим за добро и качествено водоснабдяване в София.

Жанина Бакалова – упълномощен представител на „ВиК“ ООД, гр. Силистра:
Нямаме възражения. Приемаме цените.

Янчо Събев – упълномощен представител на „ВиК – Сливен“ ООД:
Приемаме доклада и нямаме възражения.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Има ли други представители на ВиК оператори, които биха желали да вземат думата? Не виждам. В такъв случай преминаваме към втората категория участници, които са се заявили извън поканените ВиК оператори.

Нина Бояджиева – началник на отдел при Омбудсман на Република България:

От името на доц. д-р Ковачева съм тук, за да изразя становището на Омбудсмана по отношение на предстоящото увеличение на цените на ВиК услуги. То е, че същото е несправедливо за гражданите, тъй като не отразява качеството на предоставянето им, не се отчитат показателите за качество, определени от Комисията. Ежегодно цената на водата се увеличава, но не се увеличава качеството и в тази връзка жалбите и сигналите до Омбудсмана лавинообразно нарастват, като за втора поредна година те изместват традиционно тези жалби, които сме получавали срещу топлофикационни дружества и които бяха години наред на първо място. Повишаването на цената на водата идва и на фона на водната криза в Перник, която е поредното доказателство за състоянието на ВиК сектора и е явно, че тази регулаторна рамка, която е определена от регулатора, не води до устойчивост на същия. В тази връзка Омбудсманът отправя следните препоръки към Комисията: в районите с нарушено водоподаване да не се променя цената на водата; да се обмисли промяна в методиката, по която се определят цените на ВиК услугите, така че цената на услугата да съответства на качеството, с което се предлага в отделните региони; публикуване на сравнителен анализ на ВиК сектора за 2018 г. (каквото е задължението на Комисията съгласно Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги). Очакваме от регулатора да вземе справедливо решение, съблюдавайки принципите, от които следва да се ръководи съгласно закона. Нашето становище е депозирано в Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Във вчерашния ден получих становище от националния омбудсман, което съответно беше преадресирано към работната група.

Огнян Винаров – упълномощен представител на Българска търговско-промишлена палата:

На пресконференцията миналия вторник Вие заявявате, че Комисията ще отчете дали водните оператори са изпълнили планираните в бизнес плана инвестиции, както и дали са намалили загубите с планираните проценти. Това го няма за нито един ВиК оператор и това е грубо нарушение на всички наредби и закона, който Вие цитирате и използвате за определяне на цени. Следователно не може да увеличавате цените след като всички на които увеличавате цените не са посочени инвестициите, които на три години Вашите сътрудници трябваше да проверят (те изминаха три годни от бизнес плана), да докажат дали са вложили и колко са вложили инвестиции и колко са намалени процентите на загубите. За съжаление, го няма тук представителят от Перник. Те го смениха там, назначиха от Шумен, но все някой трябваше да дойде. По обявените данни от сегашния омбудсман Диана Ковачева по „Хоризонт“, там са 75% загубите. Как може Вие да увеличавате цените при 75% загуби? Къде бяхте Вие по този въпрос? В цяла Европа няма по-високи от 40% загуби. Ще Ви представя тази справка по държави. При тези водни източници в България имаме такива страхотни загуби. „Софийска вода“ (като

концесионер), при първия подписан договор от Софийски с концесионера, условието е да не се увеличава цената, като се вложат инвестиции за намаляване на загубите от 80 на 30%. При 265 млн. печалба за единадесет години на „Софийска вода“ те са намалили загубите от 70% на 55%. По една друга информация, която бяхте длъжни да я имате, Вие да изискате и да запише, а те да я дадат, е 48%. Как може такива огромни разлики при такива огромни печалби. За 2016 г. печалбата им е 25 млн. (благодарение на тези цени, които Вие одобрявате), а за 2017 г. е 30 млн. лв. Това са на „Веолия“, които не ги реинвестират, за да намалят загубите, а ги изнасят извън България. По този начин Вие сте нарушители по чл. 282 от Наказателния кодекс, че субсидирате чужди инвеститори, които изнасят печалбите си извън България. В тези три в началото уводни бележки, основания от приетите наредби, едно от тях е основание за утвърждаване на норма на възвръщаемост на собствения капитал и на привлечения капитал и нетен цикъл на оборотния капитал по дни, по години, което го няма за нито един ВиК оператор. Това, което беше подписал за София Софийски – 17% норма на възвръщаемост, това е гарантирана печалба от 17%. Съдът и прокуратурата се произнесоха, че Вие сте независим орган и не трябва да се съобразявате с този концесионен договор, а за другите я няма тази норма на възвръщаемост. Другото е за качеството на водите. Във всичките Ви доклади, които съм разглеждал и участвал в обсъждането им, за качеството на водата не сте санкционирали нито един ВиК оператор. Например за качеството на водата в Хасково, която от години е с уран не сте санкционирали и никакви мерки не сте предприели за тях. Също има влошено качество на водата за Шумен, има и в други градове. По отношение на воден режим: очаква ги Ловеч и Плевен. Друг показател, по който Вие трябваше да дадете справка – това е за количеството намалени загуби по мрежата. В парламента се обяви, че България има нужда от 11 млрд. лв. за 90 000 км ВиК мрежа да се подновят. По този въпрос чрез увеличението на цените на бизнеса, Българска търговско-промишлена палата представлява 50 000 малки и средни предприятия, с увеличение на цената за тях и плащане от гражданите не можете да ги съберете. Трябва разумно да направите предложение, а и самите ВиК оператори, към Министерство на околната среда и водите и Министерство на благоустройството по оперативните програми да се осигурят пари за тези мрежи. Ние плащаме и загубите, и инвестициите. Резултат от намаляване на загубите няма и няма намаление на цените. Последното, което искам да кажа е, че Българска търговско-промишлена палата чрез мен изразява възражение и иска да преработите доклада с тези ангажименти, които сте заявили на пресконференцията и са публикувани: за намаляване на загубите, отчет на инвестициите и подобряване на качеството. Ние отдавна отстоявахме въпроса, а го има в европейския регламент, да разработите типов договор за ВиК услугите за битовите и небитовите потребители, с което да се фиксират тези отношения, както изискват европейските директиви.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Предполагам, че ще адресирате и писмено Вашето становище.

Георги Христов – представител на Гражданско движение ДНЕС:

Ние се бяхме приготвили конкретно и не само конкретно да защитим почти всички ВиК дружества, защото го заслужават, но си оттегляме това намерение, защото те се предадоха. Всички приемат увеличението на цената. Подчертавам, че цената е на водопроводните и канализационните услуги, защото водата няма цена. Не може да има цена на вода. Нещо повече. Ние се удивляваме на това отношение на КЕВР към този източник на жизнено потребности на населението, защото въздух и вода никой не може да произвежда и никой не може да ги подмени. България е на четвърто място по водни ресурси в Европа. По разнообразие се конкурираме дори със Северен Кавказ. В същото време ние имаме цени, които са по-високи от Гърция и от Израел. Там са по 70 ст. на кубичен метър. Защо е така? Защото държавата бяга от своите задължения. Чистотата на въздуха и доставката на вода до населението е абсолютно задължение на държавата. Ние

потребителите не сме длъжни произволно да поемеме цени, с които да поддържаме тази мрежа. Това е абсолютно задължение на държавата и тя най-после трябва да се захване с това нещо и да се справи, защото явно ВиК дружествата считат, че само чрез цените и с други компромиси може да си решават въпросите. Основната характеристика на този отрасъл е пълна, тотална комерсиализация. Аз и друг път съм казвал, че ценообразуването в даден сектор е най-точния и верен показател за състоянието в даден сектор. Управлението на водния сектор в страната е пълен хаос. Абсолютен хаос! Другарката, добре закръглена, слаба жена, подписа един договор със Световната банка, в резултат на който договор в момента още повече се усложнява управлението на сектора. Пет министерства са в съвета, имаме асоциации, ВиК дружества и т.н. Това прекалено натоваване със структури води до това, че цените са неправомерно определяни и изкуствено натовават разходите в тях. Аз ще подчертая и нещо, което много пъти съм казвал. Вашите документи, особено това решение, са изпълнени с цитати от нормативната уредба от А до Я. В документите, които Вие издавате, се спекулира много с нормативната уредба - с Постановление № 8, с двете наредби, с много указания и Ваши решения и т.н. Даже има 17 показателя, с които все едно си на циркова площадка и с които Вие манипулирате така цените, че човек да се чуди как е възможно. Даже Мистер Сенко беше по-слаб от Вас в това отношение. Тук са У, Х и т.н. Когато се правят цени – те се формулират по много прост и в целия свят приет метод. Това е калкулативният метод. Дайте да видим колко са материалните разходи, колко са за заплати и осигуровки и т.н. Аз Ви казвам, че на циркова площадка няма такова манипулиране. Къде във Вашия документ има доказателства, че точно в тези дружества... да не говорим за София... „Софийска вода“, да не говорим за нейния собственик „Веолия“, не изпълнява нито един показател от концесионния договор. Там беше записано, че цената за целия срок на договора се запазва 44 ст. Там е записано колко да бъдат загубите на едн-коя си година, на шестата, на единадесетата и т.н. Няма никакво постижение. Там е записано колко да бъдат инвестициите. Няма го. Сега дружествата също не се отчитат, макар че са задължени на третата година от периода да се отчетат, Вие да прецените в докладите и тогава да пристъпвате към решение за увеличаване на цените на водопроводните и канализационните услуги. Даже ще Ви кажа, че във Вашия документ основното нещо, което се употребява, е инфлацията. Всичко друго с изчисленията е намалено, но инфлацията е единственото, което се увеличава. Тази инфлация, която Вие използвате, сега ще се увеличи двойно и тройно, защото водата, която ще се потребява, ще носи инфлацията. Всички цени на други продукти и услуги също ще се увеличат двойно и тройно, защото няма стока, няма услуга, в която да няма вода. Ще Ви кажа какъв е резултатът. Това е геноцид върху българското население, пряк и тотален геноцид. Вижте Перник. Днес внучката ми има рожден ден. Тя идва от Германия. Днес има кръгла годишнина. Съпругът и родителите ѝ отказаха да дойдат, защото чули, че в Перник няма вода. Германците, и не само германците, всички ни считат за ненормални, за идиоти. Затова ние апелираме да спрете всякаква такава процедура за промяна на цените. Ние Ви предлагаме, но досега нито веднъж Вие не сте провели среща с граждански организации. Ние сме Ви предлагали няколко пъти такива срещи. Не, не и не! Ние сме Ви дали проект на договор за едните и за другите услуги. Ние сме Ви предлагали какво ли не. Тогава Ви дадохме подробно становище в началото на тригодишния период. Вие въобще не го прочетохте. Ако не го спрете, да знаете, че ще внесем предложение за ликвидиране на този орган.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

И от Вас очакваме писмено становище. Що се касае до органа – трябва да адресирате до Народното събрание, защото конституирането на този орган е съгласно Закона за енергетиката.

Мая Манолова – гражданска платформа „Изправи се България“:

От името на гражданската платформа „Изправи се България“ вчера сме депозирали становище по повод предстоящото увеличение на цените на ВиК услугите от първи януари. Там отправяме искане за налагане на мораториум за увеличаване цената на водата в областите с воден режим: Перник, Плевен, Габрово. Смятаме, че не е справедливо да нямаш вода и да я плащаш по-скъпо. Настояваме и за отлагане на увеличаването на цената на водата във всички области по следните съображения. На първо място. Регулаторът не е изпълнил своето задължение по чл. 30, ал. 1 от Закона за регулиране на ВиК услугите и не е представил в срок до първи ноември доклад за дейността на КЕВР, а също така и анализ на изпълнението на годишните показатели и на качеството на отделните ВиК оператори. Това не е формален акт. Този доклад не е формален акт. Там се съдържа изключително важна за потребителите информация: какво е качеството и как е изпълнил показателите за качество всеки един от ВиК операторите, включително качество на вода, качество на обслужването, направените инвестиции, загубите на вода, аварията и срока на тяхното отстраняване. Това би следвало да се обвърже с предложението за повишаване на цената от 01.01.2020 г. На сайта на КЕВР липсват и други важни данни за потребителите. Например КЕВР така и не си е направила труда да информира гражданите с колко процента планира увеличаване на цената на водата от първи януари спрямо 2019 г. Ние го направихме и се оказва, че направеното увеличение на цената на водата достига до 9,26% в Кърджали. То е от 3 до 9,26%. Предполагам, че в окончателното решение на КЕВР ще има още по-високи стойности предвид това, че КЕВР заявява, че не е отчела инфлацията за месец ноември, която е 0,5%. Може би ще има повишаване на цената на водата в рамките на над 10% за някои области и ВиК оператори. Има допуснати технически грешки в доклада. Например по отношение на информацията, която е дадена за „ВиК – Русе“. Липсва информация как се повишава цената на водата спрямо периода преди приемане на бизнес плановете. След като направихме тези изчисления за София се оказва, че спрямо 2017 г. цената на водата в София се увеличава с над 51%. За три години: над 51%. Също за този период парното се е увеличило с 48%, а цената на тока с 10%. Дали това съответства на качеството, което гражданите получават и на техните възможности да плащат е друга тема, която също не намира своето място за коментар в представения от КЕВР доклад. Всъщност КЕВР при поредното увеличаване на цената на водата играе ролята на наблюдател и на калкулатор, защото изчислява предвиденото в бизнес плановете увеличение на цената на водата за следващата година и умножава по процента на инфлацията, което е много удобно за монополистите. Чухме, че ВиК операторите нямат никакви възражения срещу подобен подход, но не е честно спрямо гражданите – най-малкото, защото по никакъв начин не се отчита как ВиК операторите изпълняват своите бизнес плановете, правят ли достатъчно инвестиции, ограничават ли загубите на вода, подобряват ли качеството, колко са аварията, в какви срокове ги отстраняват. За съжаление, нямаме информация за миналата година, тъй като КЕВР не е представила такава, не си е свършила работата, но ако погледнем последната налична информация за 2017 г., която аз съм цитирала и друг път, там се вижда, че отличникът с добро изпълнение на показателя загуби на вода е Сливен. Доброто изпълнение е 82,21% загуби на вода. Ако това е добро изпълнение, какво остава за това кое е лошо изпълнение. Всъщност Перник е посочен като една от областите с пълно неизпълнение със 75% в този доклад от 2017 г. и неслучайно в резултат от подобен подход в момента над 300 000 души в България са на воден режим. Това всъщност са резултатите от т. нар. водна реформа, които за съжаление не разрешават проблемите във ВиК сектора, а създават нови и нови и не работи реформата в интерес на потребителите, които имат едно единствено право – да плащат нови и по-високи, и по-високи сметки за вода. Въпросът за социалната поносимост беше поставен вече, макар и от друг аспект от „ВиК Разград“. Продължава да бъде пълна мистерия как КЕВР определя социалната поносимост на повишаването на цената на водата. Всъщност има две изследвания на Националния статистически институт. Едното е което следи средномесечните доходи на домакинствата по региони. Другото е

което наблюдава домакинските бюджети. Така се казват тези две изследвания. Лошото е, че данните от тях не са публични и не е възможно (както се видя) и за ръководството на ВиК дружество да се снабди, да провери доколко са коректни сметките на КЕВР. Това е още по-трудно за гражданите и би следвало средномесечните доходи на домакинствата да бъдат публични, това да бъде публична информация, за да може всеки един гражданин да проследи какво решение взема КЕВР и дали то е законосъобразно, коректно ли са отчетени тези данни, още повече, че има някои странни неща. Ние с екипа на гражданската платформа пресмятахме социалната поносимост, както е представена от КЕВР за 2017, за 2018 г. и сега за 2020 г. Оказва се, че социалната поносимост на цената на водата, респективно средномесечните доходи на домакинствата намаляват за редица области. Дали това е така? Факт е, че КЕВР твърди, че социалната поносимост на цената на водата намалява. В същото време това не пречи на КЕВР да предложи повишаване на цената на водата от 01.01.2020 г. Един друг въпрос, който гражданите задават е поредните повишения на цената на водата за какво се използват. Всъщност би следвало докладът, който рано или късно КЕВР би следвало да представи на потребителите, да изпълни своето задължение по закон. Според мен би следвало в този доклад да има информация за това как ВиК операторите са употребили повишаването на цената на водата в предходните регулаторни периоди, а също така да отрази и намеренията на ВиК дружествата как ще използват повишаването на цената на водата през следващия период. За следващата година за София ВиК дружеството „Софийска вода“ ще получи 13 млн. повече от битовите потребители и би следвало битовите потребители да имат информация за това как дружеството смята да ги използва. За предходния период сумата е била 11 млн. Също би следвало да има отчет още повече, че (както е видно от отчета на „Софийска вода“) в момента средствата по сметки на дружеството са в размер на 37 млн. лв., а отчетената печалба за миналата година е в размер на 31 млн. лв., т.е. „Софийска вода“ държи по сметките си 37 млн. лв. към 30.06.2019 г., има печалба от 31 млн. лв. за миналата година и в същото време продължава да иска и да получава повишаване на цената на водата за София. В тази връзка ние сме задали седем въпроса, които с цел спестяване на време няма да представям отново. Тук очаквано са въпроси, свързани с това кога КЕВР ще представи годишния доклад за състоянието на ВиК сектора и кога пред гражданите ще бъде отчетено публично изпълнението на показателите в бизнес плановете на всеки един от ВиК операторите, за да се направи опит да се свърже повишаването на цената на водата с подобряване на изпълнението на показателите на качество и на тези за намаляване на загубите в различните области, въпроси, свързани със средномесечните доходи на домакинствата и респективно със социалната поносимост на цените във ВиК сектора, също така и как ще се използват парите от поредното увеличение на цената на водата. Предложили сме и настояваме за мораториум върху повишаване цената на водата в областите в воден режим: Перник, Плевен, Ловеч и Габрово. Както казах, не е честно да нямаш вода и да плащаш по-скъпо. Настояваме да се отложи увеличението на цената на водата за всички ВиК оператори до представянето на доклада за състоянието на ВиК сектора и с обвързване на предлаганото повишение с реалното изпълнение на показателите за качество и направените инвестиции от всеки един от операторите. Настояваме и КЕВР да внесе предложение за промяна в Наредбата за регулиране цените на ВиК услугите, в които да предложи механизъм за обвързване на повишаването на цената на водата с изпълнението на бизнес плановете, качеството и най-вече ограничаване загубите на вода, което се превръща в огромен проблем за една голяма част от България. Използвам случая, че са тук представителите на ВиК асоциациите, за да се обърна към тях и да настоявам, да ги призова да не се възползват от предложението за повишаване на цената на водата, което КЕВР ще направи, да не достигат тези пределни цени, а да запазят цените на нивата, които са в момента, защото това е справедливото отношение към гражданите предвид състоянието и качеството на предлаганите ВиК услуги.

Венцислав Митовски – Гражданско движение на протестиращите „Освобождение“:

Ние за пореден път, трета година вече, настояваме Вие да преразгледате решението за регулаторния период специално за „Софийска вода“, защото е взето с измама и в нарушение на действащото законодателство. Сега се отправя един въпрос към тримата, които са гласували за това увеличение, гласуваха Светла Тодорова, Ремзи Осман, Кочков, както и към работната група. Ще цитирам решение на КЕВР: „17% от собствения капитал като клауза от договора“. Не е цитирана клаузата, коя клауза, от кой договор... В самия договор има клауза от договора обаче пише *от акционерния капитал*. Интересно защо не правят разлика между акционерен капитал и собствен капитал. Акционерният капитал, съгласно Устава, е 8,8 млн. лв. Собственият капитал примерно за 2015 г. е 180 млн. лв. Във формулата, по която се изчислява нормата на възвръщаемост, няма ценообразуващ елемент *акционерен капитал*. Следователно няма клауза в договора, която да се използва при увеличението със 17% норма на възвръщаемост от собствения капитал. Ние ще внесем в писмен вид да ни отговорите по коя клауза от договора е взето това решение. В договора пише *акционерен капитал*. Това е първото. Второто. Законът за задълженията и договорите категорично казва, че договорът важи само между страните. Той изобщо не важи за КЕВР и по този начин се ограничават правомощията на КЕВР. Те изземват функциите на КЕВР, което е противозаконно. Това го цитира и прокурор Виктор Малинов. Защо е взето в нарушение на действащото законодателство? Ето тук е писмо от сайта на КЕВР, където се казва, че не е ясно за какво ще бъдат използвани 83 млн. дивидент за петгодишния регулаторен период. От всички приходи като извадим всички разходи остават 110 млн. Не е ясно за какво ще бъдат използвани, което е нарушение. Не може в един бизнес план да се оставят 200 млн. и да не пише за какво ще бъдат изразходвани. Това е второто нарушение. Относно загубите. То е много скрита картинка там. Когато водехме първото дело със „Софийска вода“ 2016 г. или 2015 г. попаднах на доклад на КЕВР и бизнес план на „Софийска вода“. В методиката, която определя загубите пишеше около 22% загуби, свързани с технологичния процес. Останалите бяха търговски, нефактурирани, сградни отклонения. Моят въпрос е в София някой мери ли колко вода влиза и колко вода излиза накрая на пречиствателната станция? Все пак да знаем 20 или 30 млн. Не може при 200 млн. консумация 100 млн. да изтекат и ние нищо да не видим. Аз не мога да си го обясня това нещо. Искаме да се преразгледа това решение, защото това решение, което взимаме в момента, е следствие на това нещо. Просто вместо да се вдига цената – Вие да си преразгледате това решение. Законът Ви дава право. Възниква следния въпрос. Какво става в следващия регулаторен период? Сега в цената са включени 113 млн. заеми. Те ще бъдат ли издължени? 100 млн. са неясни. Ще останат. Не е ясно къде ще бъдат изхарчени. Инвестициите ще бъдат намалени. От нормата на възвръщаемост вместо 17 ще бъде 10... значи още 100 млн. Към 200-300 млн., може би и повече, няма да бъдат обосновани. Вие ще трябва да намалявате цената тогава. Моят въпрос е дали ще го направите?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Все още сме в друг регулаторен период.

Евгени Янев – представител на НБС „Водоснабдител“ КНСБ:

От името на НБС „Водоснабдител“, който представлявам на днешното заседание, бих искал да кажа следните неща. Ние подкрепяме констатираното и предложените цени в доклада на КЕВР. Защо го правим? Както добре е известно нашите хора също са български граждани и също потребители, т.е. повишаването на цената е единият важен въпрос, тъй като според сегашната нормативна база на практика е основен източник, а много често и единствен, за финансови приходи във ВиК системата, в отделните ВиК оператори и съответно е нормално ние да подкрепим подобна мярка, свързана с изменение и повишаване на приходите във ВиК операторите. Подкрепяме го, защото ние имаме

нужда да договаряме работни заплати за работещите в сектора. Тези 17 000 души твърде често не са във фокуса на медийното внимание, въпреки многобройните апели, кръгли маси, национални дискусии и кампании, които правим. През годината нашият синдикат има протестна подписка, национална такава. През следващата година ние ще направим всичко възможно за минимум 15% увеличение на работните заплати за работещите във ВиК сектора. Става дума за немалко пари. По наши изчисления – за близо 30 млн. лв. Трябва да стане ясно, че тези хора достатъчно време са били заложенници на всички други интереси: на управление, на реформи, на всичко, което може да се сетите. Перник е ясен – безхаберие и нарушения по всички нива. Кой е виновен - ще решат компетентните органи, но мисля, че батакът е ясен за всички. Не е само Перник. Едва ли обаче само служителите са виновни за тази ситуация, както и за качеството на водата в страната. Всички искаме качествена вода, но по тръби (на сто години да не кажа), които текат отвсякъде, трудно ще имаме това качество, което искаме и което ни задължават редица нормативни документи. Ясно е, че ще трябва средства и те няма да дойдат от някъде другаде. Една голяма част от тях ще дойде именно от цената на водата. Апелирам ние като граждани да се замислим дали водата ни е важна наистина. Ако смятаме, че е толкова важна, а тя определено е такава, ясно е, че ще трябва да плащаме за нея толкова, колкото струва, нейното докарване, пречистване и отвеждане до нашите домове. За заплатите специално да кажа, защото малко хора знаят, че средните работни заплати в сектора са близо 40% по-ниски от средните за България и ножицата се увеличава всяка година. Това е сбъркан подход. Тази нормативна уредба не работи за устойчиво развитие на сектора. Напротив. Стои големият въпрос с финансовата стабилизация на отделните ВиК. Стои големият проблем с поддръжката на тази голяма ВиК мрежа, което имаме, наследена, правена по друго време и при други условия. Естествено, че с всички сили стои въпросът за контрола. Тук съм съгласен, че когато едни пари се предоставят за обществена услуга, каквато е водата и осигуряване на вода за населението, за гражданите и бизнеса, е ясно, че трябва да има изключителен контрол по отношение на разходването на средства в тази система. Едно нещо трябва да се случи и това със сигурност е увеличение на заплатите на работещите. В момента колегите до мен, представителите на ВиК операторите, много добре знаят колко трудно задържат хора и привличат хора в системата. Средната възраст приближава пенсионната. Кой ще работи след това? Ние като граждани, ако искаме да пием вода от чешмите в домовете ни и тя да е качествена, може би трябва да се замислим дали ще има кой да ни я докара до там, защото с хора с минимални работни заплати и близко до тях няма да стане. Ще кажа само едни цифри. За първото тримесечие на тази година нашите данни сочат, че средните брутни заплати са 855 лв. Кой от Вас в тази зала живее с тези пари? Кой храни семейства, децата си? Ако ние продължим със същия подход и следващият петгодишен бизнес период остане по същия начин както и сега с увеличение на заплатите по 2-3% средно на година - може сами да си отговорите дали някой ще остане да работи в тази система, дали ще има инженери, квалифицирани кадри и въобще дали ще има хора утре, след като тези се пенсионират. Моля да погледнете и от тази гледна точка. Тя е изключително важна, защото тези хора са потребители, но те са и работещи в системата. За тях цената на водата е източник на ресурс, с който биха могли да договорят някой лев и за техните заплати, за което ние ще направим всичко възможно. Ще спра дотук. Мисля, че бях достатъчно изчерпателен.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Надявам се и писмено да депозирате Вашето становище в съответния срок.

Мария Асими – гражданка:

Правилно е написано, че съм гражданка. Наистина. Софийка съм..., но тук съм в качеството си не на гражданка, а тук сме в качеството на инвеститори на „Софийска вода“, защото всички увеличения са в нашите сметки. Докато инвеститори... да не повтарям това, което казаха преждеговоришите... Искам да обърна внимание на г-н

Касчиев специално и на г-н Тренев по отношение „Софийска вода“. Поздравление, г-н Касчиев, за наградата, която сте получили. Лошото е, че българите не Ви оценяваме. Не сме доволни от обслужването, от цените и от метода на работа на „Софийска вода“. Говоря само за „Софийска вода“. Искам да ми кажете как се изчисляват на всеки три месеца кубичите, изразходвани от два входа на един водомер. Един оставя съобщение, че има два кубика, друг пише нула, трети отваря вратата. Разликата между главния водомер и сумарно от водомерите се получава редовно около 200 кубика. Все едно на покрива имаме басейни. Тази разлика я плащаме ние. На всеки три месеца тя се разпределя върху тези, които сме отворили и са видели действителното количество вода. Следващият път тези, които не са отворили отварят, дават някаква цифра или след шест месеца отварят, защото имат право един път в годината да покажат действителното количество. Отново тези разлики. Тази вода се заплаща два пъти. Два пъти се заплаща разликата между главния водомер. Ние не знаем този главен водомер кой го контролира. Естествено – метрологията е на „Софийска вода“. Гражданите, платците не можем да видим дали е верен или не е верен, откъде идва тази огромна разлика. Предлагам всяко тримесечие „Софийска вода“ на входовете, където е минала да се слага съобщение какво количество е по апартаменти, защото има както и с парното – апартаментът сложил един кубик топла вода. Ние на изравнителните сметки виждаме, че съседът ни краде. Второ. Ние не знаем тези главни водомери дали са верни, дали ни краде „Софийска вода“, дали ни крадат съседите. Извинявайте за изрази... Нерегламентирано ползване се казва. Всяко тримесечие е редно да бъде сложено, всеки апартамент без името – ап. 15, ап. 1, ап. 6 какво количество са ползвали, какво количество са обявили. Най-сериозното нещо е, че „Софийска вода“ ползва някакви куриери, които оставят или на пейките пред входовете тези писма... Г-н Иванов, мисля, че много пъти съм обръщала внимание. До този момент не е променен редът и методът на информацията. Не може вход, който е дал пет хиляди лева за врата с табелки с имена и да се оставят на пейката или да не се носят. След засичането на три месеца, как да проверя аз това количество? Отивам и плащам. Сметката е готова, фактура нямам. Голямо безобразие. Моля, настоявам да бъде променен начинът на отчитане. Ние трябва да имаме информация, защото почти всеки във входа знае пет души ли живеят или един човек живее. Не сме доволни от обслужването на „Софийска вода“, не сме доволни от качеството и когато се обърнем към тях отговорите са... Срамувам се да покажа отговор на „Софийска вода“. Нито качеството е добро, нито обслужването е добро, нито отчитането е добро. Това не са реални загуби към „Софийска вода“. Загубите са много по-големи. Плащат ги всички инвеститори, плаща ги българинът. Колкото до социалната поносимост. Не можем да сравним моите доходи с Вашите доходи. Като съберем общо доходите средно аритметично се получават пет хиляди лева и три лева са нищо. Тази статистика, която правите просто е безотговорна и е статистика, която се хвърля в пространството, че са София средната заплата е хиляда и не знам колко си лева. Да, но тези с 250 лв. пенсия не влизат в тези 1500 лв. и увеличението нито е обективно... Просто да забравите, че трябва да има увеличение. При това обслужване на „Софийска вода“ не трябва увеличение на цената. Трябва намаление на цената.

Борис Цветков – гражданин, представител на сдружение „Дискусионен клуб за социална и местна политика“:

Искам да подкрепя изказалите се граждани и г-жа Мая Манолова в искането им да не се взима решение на КЕВР за увеличение цените на водите в цялата страна и в частност в София за „Софийска вода“. Допълнителните аргументи към вече изложените, които подкрепям са следните:

Гледайки Вашето решение за приемане на бизнес плана и изпълнението на бизнес плана на „Софийска вода“ досега показват следните неща общо и в частност за 2019 г.: неизпълнено количество доставена вода. За мен е важен показател, който е бил в основата на решението Ви за приемане на бизнес плана и съответните няколко увеличения. Второ важно неизпълнение за 2019 г. е на инвестиционната програма. Това е обективен факт,

който се вижда от отчета на „Софийска вода“ на техния сайт. Трето важно неизпълнение е неизпълненият ангажимент за намаляване на загубите. Да, с малко е неизпълнено, но е неизпълнено. Всички бихме искали да е повече изпълнението, защото виждате в други съседни региони на София какво става, когато се продължава с такива високи загуби на вода. Следващото важно нещо е, че при приемането на бизнес плана са действали едни важни базисни показатели, които сега се промениха. Вие знаете, че имаше допълнително споразумение или анекс между Столична община и „Софийска вода“, при което вътрешни заеми и други неща се предоговориха, което фактически промени финансовите базисни условия при които Вие сте взели това решение за целия бизнес план и т.н. В същото време трябва да кажем, че има и изпълнени неща от „Софийска вода“. Преизпълнили са си плана за приходите. Това преведено на разбираем език означава, че с Вашето решение са бръкнали по-дълбоко в джобовете на столичани с около 20 млн. лв., които са се появили като финансов резултат по сметките на „Софийска вода“. Ето това е справедливо разпределение на тежестта на в случая животоподдържащо средство като достъпа до питейна вода. Резултатът е, че столичани са си я платили по-дълбоко бъркайки в джобовете, а едно голямо дружество с международно участие е получило един такъв финансов бонус от КЕВР и от нашата държава. Следващо много важно нещо е, че те са нарушили бизнес плана, като са променили в драстично увеличение разходите за външни услуги. Има показател който са увеличили (тук синдикатите сигурно ще се зарадват) – с 18% са се увеличили заплатите. Аз се надявам да е средно увеличението за всички служители на дружеството. Да не се окаже, че от свинското със зеле средно всички ядат свинско със зеле, но едни ядат месото, а други зелето, т.е. да се окаже, че бордът на директорите и висшият мениджмънт са получили по-голямото увеличение, а служителите, които преди малко защитава представителят на синдикатите, са получили по-малкото, защото средното е 18%? Това решение е обслужило някакви интереси, пак казвам – на концесионера в лицето на мажоритарния собственик, защото Столична община с нейните 25% не е получила дивидент от работата на това дружество в София, определени висши служители също са получили, фирми, които са контрагенти на външни услуги, продължавам да твърдя, че не се правят с конкурс, в който да участва обществеността... За разлика от всички държавни институции, които имат задължение да спазват Закона за обществените поръчки и т.н. и да участва обществеността в следенето на тези процеси, Считам, че това недостатъчно прозрачно се прави от „Софийска вода“. Накрая искам да кажа следното:

Настоявам КЕВР да не одобрява решение за увеличаване на цени на водата за тази четвърта поредна година от този бизнес план. Второ. Настоявам КЕВР, ако не може сама, с помощта на други институции, да инициира промени в законодателството, които да дадат правото на Комисията при неизпълнение на бизнес плана в определените му етапи да има право да се намеси и не чак на петата година, както сега е заложено – чак на петата година Вие евентуално да можете да наложите корекция на цената надолу, т.е. да имате право да намалите и да понижите цените при такива, както споделих, важни неизпълнения за доставяне на вода, загуби не са намалени, неизпълнен е ангажимент за инвестиционната програма. Даването на концесии и продължаването на „Софийска вода“ не даде възможност на Столична община пълноценно, с европейски фондове и със собствени средства да модернизира водоснабдителната и канализационната система. Сега Столична община прави неистови опити да спаси последните възможни средства, да се навакса това нещо, но не ни затруднявайте допълнително с увеличаване печалбата на дружеството без Столична община да има резултат от тази дейност.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Обръщам се към представителите на работната група. След направените изказвания от участниците, имате ли Вие коментар?

И. Касчиев:

Доста неща се казаха. Аз ще се опитам да взема отношение по според мен най-важните въпроси, които се повдигнаха. Първо. Виждаме, че има разнопосочни изказвания. Представителите на гражданските организации недоволстват от предстоящото поредно увеличение на цените на ВиК услугите, а представителите на профсъюзите смятат, че това увеличение не е достатъчно, защото е трябвало да бъде по-голямо с оглед да се осигурят по-високи заплати на работещите в сектора. Много въпроси се поставиха относно информацията за това какво са постигнали дружествата и какво предстои да се случи, включително и за годишния доклад, който КЕВР трябва да публикува всяка година. Информация за това какво обективно налага изменението на цените през 2020 г. е посочено в решението за одобрение на всеки един от бизнес плановете на всяко едно от тези дружества, които присъстват в доклада. Там има посочена много подробна информация за техническата и за икономическата част на бизнес плана, за ремонтни, за инвестиционни програми. Тази информация е налична. Какво постигат дружествата всяка година? Смятам, че е крайно време потребителите на съответния оператор да започнат да се обръщат към общината и към областната управа, която председателства тези водни асоциации, защото всеки ВиК оператор трябва да представи отчет какво е инвестирал и какво изпълнил по договора със съответната асоциация, когато измине годината. Трябва да си представи и подробна инвестиционна програма за текущата година, която трябва да бъде приета от собственика на активите. Това нещо в момента не се случва. Такава информация трябва да се представи във всяка една област и да се обсъжда наистина какви мерки ще планира оператора през текущата година и къде точно ще инвестира. В бизнес плана ние одобряваме инвестиции по категории активи: толкова ще се инвестира в доставяне, във водопроводи, в пречиствателни станции и т.н., но операторът, заедно с публичния собственик на активите, трябва да договаря къде конкретно ще се работи и в кой етап през годината. Това нещо е много важно, защото ако се прави, то за съжаление не се случва в момента, самите граждани ще играят много силна контролираща роля, защото реално ще се информират дали тези инвестиции се случват в сроковете, в които е трябвало да се случат. Ние работим и до края на годината годишният доклад, който трябва да публикуваме всяка година, ще бъде наличен на интернет страницата на Комисията. Той е обвързан и с резултатите от плановете проверки, които правим. През тази година се направиха наистина много планови проверки. Имаше и много извънредни проверки, имаше извънредни обстоятелства. Това забави малко изготвянето на доклада, но той ще бъде факт. Интересно ми е обаче защо никоя от институциите, които са тук не обръща внимание, че вече десет години Закона за водите не се изпълнява. Там още през 2009 г. се каза, че МРРБ трябва да поддържа единна информационна система с оглед осигуряване на прозрачност на ВиК сектора. Такава информационна система и към момента не е налична. Когато говорим за ВиК сектора, единствената институция, която публикува подробна информация, която прави анализи на състоянието на сектора – това сме ние. Всички политици и медии, когато им трябва информация, се обръщат към нас. Никой не се обръща към институцията, която трябва да осъществява държавната политика в сектора. Зададох се много въпроси как се формират сметките за вода, включително г-жа Асими се обърна лично към мен. Г-жо Асими, този въпрос го задайте отново към МРРБ. Аз ще Ви напомня, че през 2018 г. се извървя един много тежък процес по изготвяне на изцяло нова наредба, която да замени действащата Наредба № 4 от 2004 г., издадена от МРРБ за присъединяване и ползване на ВиК системи. Там беше предложен механизъм когато има отклонение в качеството на водата операторите да са длъжни да правят отстъпка. След като приключи общественото обсъждане на този проект, работата по него спря. Тази година МРРБ направи нов проект на изменение на Наредба № 4. Изменената наредба вече е факт. Всички тези въпроси, които се коментираха включително и с Омбудсмана и с други институции в тази работна група не видяха бял свят. Въпросите относно как се отчитат, как се фактурират сметките и как се получават сметките за ВиК услуги трябва да бъдат отправени към институцията, която трябва да ги определи. Ние вече запитахме

МРРБ ще има ли допълнителни изменения в Наредба № 4, защото ние трябва да стартираме процедура за промяна на Общите условия, а те реално стъпват на клаузите на Наредба № 4. По отношение на социалната поносимост. КЕВР не е социална институция. Нашата роля е единствено да изчислим на база данни от Национален статистически институт въз основа на данните, които те дават от средно месечен паричен доход на лице от домакинство по области, а ние трябва да определим прага на растеж на цените, т. нар. социална поносимост. Данните, които ни дават от НСИ се използват за тези изчисления. Ние не правим никакви манипулации. Тук искам да отговоря и на управителя на „ВиК Разград“. Ние не коригираме тези данни. Такива са данните от изследване *Наблюдение на домакинските бюджети*, които ние ползваме от НСИ. Факт е, че НСИ не ни разрешават да публикуваме тези данни за доходи официално, но също така е факт, че всеки един, който се обърне към НСИ и поиска да получи тези данни би трябвало да може да го направи. Защо тези изследвания са с такава грешка не мога аз да кажа. Не може Комисията за енергийно и водно регулиране да каже. Много е важен въпросът за подпомагане на бедните граждани за достъп до ВиК услуги, защото достъпът до вода е признат за основна жизнена потребност и човешко право. От две години плътно се говори за изготвяне на нов Закон за водоснабдяване и канализация, който ще реши този въпрос. Ще напомня, че на 13.12.2017 г. на общо заседание на комисиите по регионална политика и на околна среда и води в Народното събрание МРРБ представи проект на Стратегия за финансиране на отрасъл ВиК, който да даде отговори как ще се развива сектора, какви инвестиции ще се осигуряват през цената на услугата, какви инвестиции ще се осигуряват през държавен бюджет и от европейски бюджети. Също много важен отговор трябваше да бъде даден: как ще се осигури подпомагането на хората, които са затруднени, имат икономически бариери до достъпа до ВиК услуги. Вече две години по този проект на стратегия за финансиране на отрасъл ВиК не се прави нищо. Защо не се прави нищо – отговор трябва да даде МРРБ. Виждам, че техни представители са тук, но като често се случва те не взимат отношение. Когато говорим за този Закон за водоснабдяване и канализация... През декември 2017 г. тогавашният министър каза, това е отразено в стенограмата, че този закон е готов на 90%. Беше обещано законът да е внесен в Министерски съвет до няколко месеца. Сега сме края на 2019 г., но аз не зная такъв закон да е подготвен. Комисията за енергийно и водно регулиране не може да инициира промени в законодателството. Това се прави от МРРБ. През следващата година трябва да започнем работа по подготовката на новия регулаторен период и това със сигурност ще изисква да изготвим проекти за изменение на двете наредби към Закона за регулиране на ВиК услугите. Аз разчитам всички заинтересовани страни да представят своите предложения за промяна на тези наредби и да се отговори по-обективно и на нуждите на ВиК операторите, и на потребителите. Що се касае до това как се отразява качеството на услугата и извършените инвестиции върху цената на ВиК услугата. Догодина след като ВиК операторите си представят отчетните данни за 2019 г., която е третата година от регулаторния период, ние ще направим необходимите изчисления, ще се види какви инвестиции са били осигурени и какви са резултатите по отношение показателите за качество. Това ще бъде отразено в изменението на цените на ВиК услугите. Това е наше задължение и ние ще си го свършим. Поставиха се много въпроси за това, че водната реформа не работи, че трябва да има мораториум на цените. Тези цени вече са одобрени от Комисията при одобряването на бизнес плановете. Ние в момента правим едни технически изчисления, за да влязат тези цени в сила. Това са пределни цени и в крайна сметка търговските дружества и техният собственик, който в общия случай е МРРБ за държавните оператори, трябва да преценят от кога реално да започнат да прилагат новите цени. Тази година вече имаше примери как някои оператори се въздържаха в началото да прилагат тези цени. Вероятно дружествата, които имат резерви могат да го направят. Това е тяхно решение, но КЕВР има отговорности по нормативната уредба и както виждате ние си изпълняваме нашите задължения. Що се касае конкретно за „Софийска вода“. За пореден път се поставят въпроси, свързани с одобрения бизнес план на това дружество и

за нормата на възвръщаемост на собствен и на привлечен капитал. Г-н Борис Цветков повдигна определени въпроси. Аз мисля, че г-н Цветков беше общински съветник през тази година, когато договорът за концесия беше изменен. Беше сключено трето допълнително споразумение. Когато се подготвяше това изменение на договора, докладите на Столична община, с които ние разполагаме, ясно казват, че в концесионния договор е заложена възвръщаемост на собствения капитал от 17%, която е отразена в цената на ВиК услугите. В крайна сметка предоговореният концесионен договор предвиди до 2021 г. тази печалба да бъде запазена и едва през следващия регулаторен период от 2022 г. да започне да се прилага нормата на възвръщаемост, която КЕВР утвърждава за „Софийска вода“. Това беше направено от Столична община, за да може „Софийска вода“ през оставащите години до 2021 г. да си изплати всички заеми: инвестиционния заем и подчинения заем. Доколкото помня решението на Комисията за утвърждаване на бизнес плана беше обжалвано от Прокуратурата и на първа инстанция съдът потвърди решението на КЕВР. Доколкото знам се разглежда на втора инстанция. Ако Столична община бяха изменили в друг вид договора за концесия и бяха казали, че трябва да се прилага нормата, която КЕВР е изчислила, то ние имахме основание да преразгледаме одобрения бизнес план. Това не беше направено и съответно ние нямаме такива основания. Ако съдът на втора инстанция одобри това решение и даде указания на КЕВР как да преизчисли тази норма на възвръщаемост – ние естествено, че ще се съобразим. Такова решение все още не е факт. Това е което исках да кажа по зададените въпроси.

Говори се без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Няма задължение в заседанието да се отговори на всички въпроси. Вие ще видите доклада на Комисията, когато се приеме решението. Сега се обръщам към моите колеги.

Р. Осман:

Ще продължа оттам, където завърши директора на дирекцията г-н Касчиев. Интересно е хора, които професионално се занимават какви правомощия има КЕВР, да поставят въпроси, които не са в правомощията на КЕВР. Особено се обръщам към представителя на Омбудсмана. Омбудсманът положи клетва в Народното събрание, че ще спазва законите. Защо искат от КЕВР да не спазва законите? Как ще наложи КЕВР мораториум? Питайте Омбудсмана. Г-жа Манолова също е един опитен юрист. Как КЕВР ще наложи мораториум? Защо не се обръщате към Народното събрание? Питайте и там ще Ви кажат дали може да се наложи такъв мораториум. Как може Омбудсманът да спазва законите, положи клетва, че ще спазва законите, а искате от КЕВР да не спазва законите? Аз нямам намерение утре прокурорът да ме привиква и мои колеги. Това са популизми, които тук можем да говорим с часове. Или работете в институцията Омбудсман както трябва, или... Извинявайте, но Вие подлъгвате гражданите. Вие си играете с чувствата на гражданите. Разбира се, че цената едната част от обществото може да си позволи да плати, друга част, г-н Христов е прав, се затруднява. Аз идвам от селски район. Така е, но не приемам, защото ние нямаме тези правомощия и Вие го знаете много добре. Това е най-лесното. КЕВР не отговаря за водната реформа. Защо Вие от Омбудсмана не отидете на едно заседание на Асоциацията по ВиК? Не смеете. Защо не отидете там? Защото няма да Ви позволят да говорите това нещо. Защото има един либерален председател. Наистина от откритото заседание стана едно обществено обсъждане. Така е, но да бъдат поставени въпроси. Тук бяха поставени въпроси...

Говори се без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Да се пази тишина в залата!

Р. Осман:

... Не е справедливо. Няма как и го казвам като юрист. Г-жа Мая Манолова много добре знае. Това няма да Ви помогне за създаване на новата партия. Няма как да Ви помогне. Законите трябва да се спазват. Няма как Вие да искате да бъдат спазвани законите, а КЕВР да не ги спазва. Поставете въпроса за концесията на „Софийска вода“. Извинявайте, но КЕВР не е страна по договора.

Говори се без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Инж. Винаров, не съм Ви дал думата! Каквото искахте Вие – казахте!

Р. Осман:

Вие сте човек, който уважавам. Казвам го категорично още един път: не е страна по договора. Няма да намерите един юрист, който...

Говори се без микрофон.

Р. Осман:

Не ме прекъсвайте... Г-н Председател, ние от открито заседание направихме обществено обсъждане по Ваше искане и без да питате комисарите! Не съжалявам, но нека да се изслушваме. Аз Ви изслушах внимателно. Казвам това, което мисля. Моето задължение като член на Комисията, като юрист, е да следвам процедурата и да спазвам тази процедура, и да предупредя моите колеги, доколкото мога да го направя, но не съм съгласен някой да тупа на чужд гръб. Общината е орган там, страната. КЕВР не е страна. Не напразно тук се поставят въпроси за водната реформа. Извинявайте, но си има Асоциации по ВиК, има си оператори, има си министерство, има си други органи. Не е КЕВР! КЕВР е регулаторен орган. Защото е много лесно в публичното пространство да пуснем информация, че КЕВР отговаря. Не отговаря КЕВР за водната реформа. Питайте Омбудсмана, госпожо. Някой ден ще се радвам да дойде. Ще видите, да прочете малко законите, но трябваше да го направи преди да положи клетвата за Омбудсман в Народното събрание, а не да подвежда гражданите. Друг е въпросът... Не че подкрепям синдикатите... Друг е въпросът, че хора, които като ангария строиха водопреносната мрежа 60-те и 70-те години... Г-н Винаров по-добре знае от мен... Те днес са в активите на ВиК дружествата. Така е, но не бива да бъдат поставяни въпросите и да бъдем в трудно положение всички колеги, включително моя милост. Аз не виждам как КЕВР може да се произнесе по един въпрос да дадем ли финансов бонус на едно предприятие, или да не дадем. Това са глупости, това са неверни неща. КЕВР да не е Дядо Коледа да раздава бонуси и подаръци? Няма такова нещо. Има си законодателство. Променете законодателството. КЕВР не е орган, който може да инициира това нещо. Правителство, Народно събрание – ние сме изпратили писма във връзка с проблемите в съответните комисии, три-четири парламентарни комисии в Народното събрание. Ще се обърнете към тях, ако искате промяна в законодателството. Включително и в тези дискусии има наши представители, ние участваме. Разбира се, че в тези работни групи винаги има представител от КЕВР във водния или в енергийния сектор. Това исках да споделя с най-добри чувства към всеки един от Вас. Нямам нищо лично като споменах Вашето име, г-жо Манолова. Вие сте един опитен юрист и знаете правомощията на КЕВР.

Говори се без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля Ви! Не Ви давам думата! Не сме в обществено обсъждане! Разберете! Г-н Кочков, имате думата! Престанете, защото не съм Ви дал думата!

Д. Кочков:

На мен ми се иска, понеже все пак е Коледа...

Говори се без микрофон.

Д. Кочков:

И какво от това?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля Ви! Оставете г-н Кочков да направи изказване!

Д. Кочков:

Все пак е Коледа и аз искам да изляза шеговито...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Който не желае да слуша изказващите се – може да напусне! Никои не Ви задържа тук насила.

Д. Кочков:

На мен ми се иска, понеже са Коледни празници, да излезем от тази зала по един по-добър начин и затова благодаря на всички за пожеланията, които отправиха към Комисията тази година. Дано през следващата година Комисията да има правомощията да изпълни всичко това, което присъстващите тук и гражданите навън искат от нас, тъй като в момента ние нямаме такива правомощия. Все пак нашите правомощия се ограничават до това да определим една максимално допустима пределна цена. Както каза г-н Касчиев, въвеждането ѝ зависи от дружествата, асоциациите и от други институции, но не и от нас. Без определянето на такава цена не е ясно на какви цени биха работили ВиК дружествата. Със сигурност няма да са по-ниски.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Кочков. Няма други желаниа за изказване. Преди да закрия заседанието, обявявам, че до края на работния ден (днес на 17.12.2019 г.) Комисията ще приема становища по доклада в писмен вид. Част от становищата вече са депозиранни, защото всички бяха запознати с процедурата. Обявявам, че закритото заседание, на което Комисията ще излезе с решение, ще се проведе на 23.12.2019 г. от 10:00 часа. Независимо от напрегнатата атмосфера, благодаря на всички за участието в днешното заседание. Закривам заседанието.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всеотстранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 23.12.2019 г. от 10:00 ч. за вземане на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2020 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги.

Приложения:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-9/11.12.2019 г. - покана до заинтересованите лица относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2020 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и

канализационните услуги.

2. Пълномощно на г-жа Евка Гюрова от г-н Димитър Ангелов – изпълнителен директор на „Верила Сървис“ АД (копие).

3. Пълномощно на г-жа Тонка Георгиева от г-н Румен Райков – управител на „ВиК“ ЕООД, гр. Стара Загора.

4. Пълномощно на г-н Янчо Събев от г-н Севдалин Рапев – управител на „ВиК - Сливен“ ООД.

5. Пълномощно на г-жа Жанина Бакалова от г-н Васил Боранов – управител на „ВиК“ ООД, гр. Силистра.

6. Пълномощно на г-н Огнян Винаров от г-н Цветан Симеонов – председател на Българска търговско-промишлена палата.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)